

[Ritt Bjerregaard.]

skolens ledelse og lærerråd, og som gennem dertil udpegede repræsentanter kan udøve elevrådets lovhjemlede repræsentationsret i skolenævnets møder i overensstemmelse med de i bekendtgørelse af 27. maj 1970 fastsatte regler.

Lovforslaget er som nævnt fremsat uden forslag om ændringer af reglerne i kap. 2 om tilsynsmyndighederne og i kap. 4 om skolenævn ved amtskommunale gymnasieskoler og de tilsvarende regler i kap. 9 for København, idet de spørgsmål, der knytter sig hertil og til samarbejdsproblematikken, bedst kan behandles i et udvalg.

Et sådant udvalg skal have til opgave at fremsætte forslag om antallet og sammensætningen af de i skolestyrelsesloven omhandlede organer samt om valgeregler og valgmetoder for disse organer. Udvalget skal i forbindelse hermed fremsætte forslag om sammensætningen af eventuelle samarbejdsudvalg inden for de af skolestyrelsesloven omfattede undervisningsområder samt om, hvilke funktioner og hvilken kompetence der bør tillægges henholdsvis de i skolestyrelsesloven omhandlede organer og samarbejdsudvalg.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Ordføreren for forslagsstillerne (Højland)

(CD):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten*, idet jeg henviser til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (Kildeskat)*, idet jeg henviser til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ipsen)

(FP):

Jeg tillader mig herved at fremsætte *forslag til lov om ophævelse af lov om et hovedstadsråd*, idet jeg henviser til forslaget tekst og de ledsagende bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Inge Krogh)

(KrF):

Jeg tillader mig herved at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om at bringe rigsadvokatens cirkulære nr. 144 af 15. juli 1969 i overensstemmelse med gældende ret*, idet jeg vedrørende motiveringen for fremsættelsen skal henvise til forslagets bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 76) findes i tidenden sp. 2029).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 165 stemmer mod 5.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

De tre følgende sager på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik herefter til:

Tredje behandling af forslag til lov om omkostningsdæmpende ydelse.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 87) findes i tidenden sp. 2163).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Glistrup (FP):

Også som lovforslaget foreligger efter anden behandling er der et svælg imellem, hvordan livet leves uden for dette slot, og hvordan mange herinde stadig væk går og tager forestillinger i begrebsmæssige verde-

[Glistrup.]

ner, som faktisk ikke hører til ude i samfundet. Det er ulykkeligt, at vi skal have det ene skoleeksempel efter det andet på, at man ikke har forstået, at der har udviklet sig denne forskel, og derfor mener jeg, vi skal gøre vort yderste for, at der kommer så få tilfælde af den art som muligt. Vi må derfor anbefale, at man her ved tredje behandling stemmer imod lovforslaget som helhed.

Skulle det gå så ulykkeligt, at man virkelig beslutter, at denne ydelse på disse henved 2 mia kr. skal sendes ud til landets arbejdsgivere, er der mindst tre gode argumenter for, at det ikke bliver sidste fase vedrørende dette lovforslag.

For det første er der som helhed tale om en så vidtgående økonomisk politik, hvoraf dette indgår som en del, at der er al mulig rimelig grund til at sige, at denne helhed bør forelægges befolkningen til prøvelse. Det er bestemt ikke noget uvæsentligt, så man kan ikke sige, at så kunne man jo rende til folkeafstemning om hvad som helst. Her er virkelig tale om en central økonomisk politik.

For det andet er forholdet det, at denne centrale økonomiske politik gennemføres ved en majorisering her i tinget med et meget, meget spinkelt flertal. Det er helt klart, at der er store dele af tinget, der vender sig mod den yderfløj her i tinget, som vil føre dansk politik videre ad de gamle baner med indkomstskatteforhøjelser, som det her må være grundlaget for, hvis man simpelt hen skal få tingene til at hænge sammen, og alle de henvendelser, vi har fået udefra, vender sig stærkt imod lovforslaget. Avislæsning i dag bekræfter kun det indtryk, vi allerede havde ved anden behandling i går, at det, der er dette meget spinkle og knebne blokflertal af de fire forligspartier for, er et yderstandpunkt, som formentlig ikke deles af befolkningens store flertal, og det fører med sig, at den økonomiske politik kommer til at udvikle sig i det næste år, frosset inde af dette tal på 1.550 mill. kr., på en måde, som kun kan føre i en anden retning end den, som i hvert tilfælde mange mener var vælgernes ønske og vælgernes tale den 4. december.

For det tredje er der ganske klart tale om en politik, som fuldstændig strider imod, hvad befolkningen havde lejlighed til at tage stilling til den 4. december. Af disse tre

og mange andre gode grunde er der god anledning til at lade dette lovforslags videre skæbne afgøre ved en folkeafstemning. Jeg havde håbet, at ordvekslingen mellem hr. Dahlgaard og mig i aftes havde ført til, at det parti, som mere end noget andet ved grundlovsgennemførelsen i 1953 havde folkeafstemningerne som sin fanesag, havde påtaget sig håndværkerarbejdet for at få gjort det, der rent faktisk skal gøres: få indsamlet de 60 underskrifter. Nu var det således, at hr. Dahlgaards parti desværre ikke ville påtage sig det, og det eneste argument, der faktisk er imod at give disse mere end 59 underskrifter, er, at det er en idé, der tilfældigvis er kommet fra fremskridtspartiet. Vi fraskriver os imidlertid meget gerne partiniteten, bare vi kan nå det sagligt rigtige, men så længe der ikke er andre, der tager det op, kan man altså, hvis lovforslaget vedtages, ved henvendelse til fremskridtspartiet få lejlighed til at give befolkningen lov til at tale i denne sag, og jeg skal ikke nægte, at det vil være en glæde, hvis der også er folketingsmedlemmer fra de fire blokpartier, som vil skrive under på, at dette spørgsmål er af en så central karakter, at det bør forelægges befolkningen til afgørelse.

Jeg henstiller, at der, hvis lovforslaget vedtages, kommer rigtig mange underskrifter på denne begæring om, at dette må afgøres af det danske folk.

Dahlgaard (RV):

Den omkostningsdæmpende ydelse har nu fået en anden form end regeringens oprindelige lovforslag. At det er blevet resultatet, skyldes den diskussion, der har været om tingene, og hvor det, man har kaldt det radikale forslag, var den første igangsætter.

Det lovforslag, der nu foreligger her ved tredje behandling, er ud fra flere synspunkter mere tilfredsstillende end regeringens oprindelige forslag, og det har vi gjort en bemærkning om i udvalgsbetænkningen til anden behandling.

Vi er imidlertid ikke enige i den politik, som lovforslaget er et led i, og som har sit udtryk i et forlig, som det radikale venstre ikke har været med til at udforme, og som vi ikke har tiltrådt.

Jeg redegjorde i går under anden behandling for mit partis synspunkter, som kan

[Dahlgaard.]

sammenfattes ganske kort på følgende måde:

Konjunkturudsigterne vurderes nu anderledes, også af regeringen, end dengang det oprindelige lovforslag blev fremsat; specielt frygter man ikke længere, at oliekrisen skal give anledning til beskæftigelsesproblemer i den første halvdel af indeværende år.

Kombinationen omkostningsdæmpende ydelser, bunden opsparing, en i relation til hele dette komplekse afsvækket prislovgivning, og sæsonmæssigt pres på arbejdsmarkedet vil efter mit partis opfattelse medføre, at det samlede resultat ikke bliver det helt usædvanlig store beløb, 2 mia kr., værd.

Jeg læste i dag i Kristeligt Dagblad, at LO-formanden, Thomas Nielsen, gav den vurdering, at det vigtigste var, at man nu undgik et valg. Det positive ved den omkostningsdæmpende ydelse og det negative ved den bundne opsparing, som jo er det, socialdemokratiet har bragt ind i billedet, ophævede efter hans mening hinanden.

Jeg er i den måske noget usædvanlige situation ikke at være helt uenig med LO-formanden, måske med det forbehold, at jeg vil sætte et spørgsmålstejn ved, om dette at undgå et valg er 2 mia kr. plus en bunden opsparing værd.

Når vi nu skal tage endelig stilling til den omkostningsdæmpende ydelse, lægger mit parti vægt på, at dette er lejligheden til at give udtryk for vor mening om det samlede forlig mellem de fire partier.

Mit parti kan ikke acceptere, at den bundne opsparing skal være et led i det kommende års økonomiske politik. Den kunne have været undgået ved et minimum af imødekommenhed fra forligspartiernes side. Den halve milliard kroner i yderligere besparelser, som jeg detaljeret redegjorde for i går, kunne med et minimum af imødekommenhed være trådt i stedet for den bundne opsparing. Det krævede blot, at det ene af forligspartierne glemte prestige-hensyn, og at det andet af forligspartierne, som

har bundet sig, fik lov til at blive stillet frit under afsluttende forhandlinger.

Vi kan heller ikke fra det radikale venstres side acceptere den situation, at regeringen har fraskrevet sig retten til at arbejde for videregående offentlige besparelser, hvis et mindretal her i tinget modsætter sig det.

Under hensyn til det vil det radikale venstres medlemmer stemme imod lovforslaget ved tredje behandling.

Schlüter (KF):

Det lovforslag, som om lidt skal til afstemning her i salen, er et centralt led i det samlede forlig, der nu er indgået mellem regeringen og socialdemokratiet.

Vi vil stemme imod lovforslaget om kontanttilskuddene til virksomhederne. Det vil vi, fordi det samlede forlig både politisk set og økonomisk set er et meget dårligt forlig.

Det er politisk dårligt, fordi det er aftalt bag nedrullede gardiner mellem to partier på en sådan måde, at socialdemokratiet har fået en indflydelse over regeringens politik, som er alt, alt for urimelig stor i forhold til, at socialdemokratiet er et mindretal her i salen.

Andre partier har haft ringe indflydelse, nogle har slet ingen kunnet få, store partier her i salen har ikke været inviteret med ved udarbejdelsen af den samlede løsning, der nu foreligger, og det lover dårligt for samarbejdsmulighederne fremover. Derfor mener jeg, at forliget politisk set er et elendigt forlig.

Når jeg så ser på de økonomiske virkninger, kommer jeg til ganske samme resultat. Det, der nu er tale om, er, at man vil udbetale små 2 mia kr. som et forsøg på en omkostningsdæmpning. Men jeg mener, at den viden, vi er i besiddelse af, klart fortæller os, at der er ringe udsigt til, at omkostningsdæmpningen vil slå igennem, som man havde tænkt sig.

Dertil kommer den alvorlige følge af kontantbeløbenes udbetaling, at det belaster

[Schlüter.]

statsbudgettet. Der bruges nu et par milliarder kroner af skatteydernes penge med den virkning, at mulighederne for inden for en nærmere fremtid at få en lettelse af det direkte skattetryk alvorligt forringes.

Vi mener ikke, at det forlig, som nu er sluttet, er tilstrækkeligt eller egnet til at løse vore alvorlige økonomiske problemer. Vi mener, at man har forsømt i forliget at sætte besparelser på de offentlige budgetter op som det helt primære afgørende punkt. Vi beklager, hvis det virkelig ligger sådan — og det gør det jo — at regeringen har afskåret sig fra at stemme for sine egne udmærkede spareforslag, fordi socialdemokratiet har opstillet dette vilkår, og vi beklager, at de spareforslag over for statens budgetter, som er stillet af andre partier her i salen, åbenbart nu ikke længere kan komme til realitetsbehandling.

Alle disse gode grunde fører til, at det konservative folkeparti må være modstander af det forlig, som er indgået mellem V og S, og vi vil i dag stemme imod lovforslaget om kontante tilskud til virksomhederne.

Brusvang (CD):

Centrum-demokraternes stillingtagen til forliget redegjorde jeg i enkeltheder for ved anden behandling, og jeg skal ikke gentage denne argumentations detaljer. Jeg kan konstatere på partiets vegne, at der ikke i debatten i går er fremkommet en sådan modargumentation, at den har bragt os i tvivl med hensyn til dette at tage et medansvar. Vi har tvivl om mange enkeltheder, men vor konklusion var, at når fordele blev vejlet mod ulemper, var vi ikke i tvivl om, at der her var en mulighed for en løsning af det mest påtrængende problem, dyrtidsekspllosionen.

Det er her i dag blevet fremført, at alt er sket bag nedrullede gardiner, og at det skulle være udtryk for, at folketingset nu fortsatte på samme dårlige måde som tidligere i visse perioder. Jeg må tage afstand fra denne betragtning. På det tidspunkt, da man startede forligsforhandlingerne og kom frem til det konkrete forlig mellem venstre og socialdemokratiet, havde vi haft en udtømmende debat, præsentation og gennemgang af forslag og ideer fra alle sider her i salen. Der er ikke tale om, at alt mu-

ligt blev fejlet af bordet, inden det overhovedet var gennemgået. Vi havde gjort os vore tanker om bogstavelig talt alle de forslag, der kunne fremsættes, og først da man konstaterede, at nu havde man disse ting præsenteret, gik de to partier i enrum og sagde: hvor kan vi finde et udgangspunkt for et forlig? Vi har fra mit partis side ikke på nogen måde følt os tilsidesat ved den procedure, der har fundet sted.

I øvrigt må det også være meget væsentligt — det er det i hvert tilfælde for os — at dette forlig bæres af fire forligspartier, der er anbragt til venstre, til højre og midt i salen.

Endelig vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om det forslag eller den idé, som hr. Glistrup nu med større styrke end i går førte frem, nemlig at dette lovforslag skal ud til folkeafstemning. Vi må fra centrum-demokraternes side afvise dette meget kraftigt.

Jeg må erindre om, at op til valget den 4. december drøftede vi med vælgerbefolkningen alle aspekter af den problematik, der ligger i landets økonomi. Vi fremlagde vore synspunkter på økonomien, på parcelhusbeskatningen, på spørgsmålet om trækprocenten. Befolkningen er altså fuldt bekendt med, hvilken stilling vi principielt har på alle disse områder. Så traf befolkningen sin afgørelse, og den afgørelse sidder vi med her i salen. Det forlig, vi er kommet frem til, har en lang række bestanddele, hvoraf vælgerbefolkningen vil være enig i nogle, uenig i andre. Det vil være urimeligt at forsøge at lægge den byrde på befolkningen, at den skulle foretage et skøn over disse mange forskellige komponenter. Det ville være en uhyrlig overvæltning af ansvaret, og det ville være en fra folketingets side selvudslettende handling, som bare var et udtryk for evne- og magtesløshed.

Jeg synes, der er grund til her at opfordre folketingets partier til klart at tilkendegive deres stilling til hr. Glistrups forslag. Det kan ikke være rigtigt, at vi går ind i en weekend, hvor det står uafklaret, om hr. Glistrup kommer igennem med sit forslag eller ej, hvilket vil give en gevaldig publicity til hr. Glistrup, som fortsat vil kunne henvise til, at det nok skal vise sig, at det fornødne antal underskrifter vil blive indhentet. Lad os få klar besked allerede i dag: er der et sådant antal underskrifter, eller er der ikke?

[Brusvang.]

Man skal i hvert fald ikke regne med vore underskrifter.

Gert Petersen (SF):

Vi står nu over for den endelige stillingtagen til lovforslaget om at give arbejdsgiverne små 2.000 mill. kr., altså om, at hovedsagelig lønmodtagerne skal udrede små 2.000 mill. kr. til arbejdsgiverne, og vi ved også, at er det først vedtaget, kommer der derefter en tvangsopsparring, som i ganske særlig grad rammer de i forvejen hårdt ramte mellemindkomster. Det er socialistisk folkepartis opfattelse, at det forlig, som er indgået, er en social uhyrlighed, og at det økonomisk ikke fører til nogen som helst bedring i situationen.

Jeg stillede i går en lang række spørgsmål vedrørende forligets natur, især skatteafsnittet, til ministeren. Dem fik jeg ikke svar på. Det havde jeg egentlig heller ikke ventet, og jeg vil ærlig talt afstå fra at stille de tilsvarende spørgsmål i dag. Jeg tror, at forligspartnerne ganske enkelt ikke er klar over, hvad det er, de har aftalt indbyrdes, at de, for så vidt angår skatteafsnittet, kun har aftalt en serie overskrifter, og at der nu forestår en morsom og underholdende — hvis det ikke var så tragisk — brydekamp mellem forligspartnerne om, hvilken tekst der skal følge efter disse overskrifter.

Men jeg har et andet spørgsmål, som jeg godt vil stille til ministeren, det må være arbejdsministeren, selv om jeg indrømmer, at det griber stærkt ind i finansministerens ressort.

Nu vil man yde 2 mia kr. i tilskud til arbejdsgiverne. Arbejdsgiverne får i forvejen et tilskud i en vis forstand, nemlig en omfattende kredit. Det drejer sig om moms-kredit, det drejer sig om kreditten for den indeholdte, skyldige A-skat, som de skal afregne, og det drejer sig også om B-skatten. Det drejede sig i hvert fald for et par år siden om et par milliarder kroner, altså nogenlunde det samme beløb, som man nu vil yde i tilskud. Jeg tror, at beløbet er endnu større i dag. Jeg går ud fra, at man ikke vil give erhvervslivet både i pose og i sæk. Jeg går ud fra, det er tanken, at man vil modregne de 2 mia kr., som man nu vil yde erhvervslivet i støtte, forudsat at lovforslaget vedtages, i den gæld, som erhvervslivet i forvejen har

til samfundet over A-skat, B-skat og moms-kredit. Det vil, hvis man vedtager lovforslaget, være den eneste rimelige måde at gøre det på, for ellers betyder det, at dette samfund — og det er stadig væk først og fremmest lønmodtagerne, der skal finansiere hele denne forretning — yder erhvervslivet 2 mia kr. i direkte støtte foruden de 2-3 mia kr., som man indirekte støtter erhvervslivet med derved, at erhvervslivet kan have denne gæld for afregning stående til staten.

Jeg vil altså godt høre, om man, når man nu skal udbetale disse 2 mia kr., hvis det bliver vedtaget, agter at foretage en modregning i den gæld, som arbejdsgiverne har til finansministeren.

Jens Møller (KrF):

Det lovforslag, der i dag er til tredje behandling, er i det væsentlige et forslag, som vi i sin tid kom frem med, selv om der også var andre forslag. Der var et fra de radikale, der kom lidt før, og som lignede det en hel del, og der var et fra de konservative, som kom noget senere, og som lignede det meget. Derfor kan man nok undre sig over, at disse to partier nu vil slå hånden af det barn, der i så høj grad ligner det, de selv har født. Men samtidig må vi udtrykke vores glæde over, at det er lykkedes at få et samarbejde i stand mellem venstre, socialdemokraterne, centrum-demokraterne og os selv om dette lovforslag. Vi er overbevist om, at det vil få en virkelig gavnlig virkning, en virkelig prisdæmpende virkning. Når vi tror det, er det, fordi vi i modsætning til enkelte andre mener, at dansk erhvervsliv i det store og hele, ja, langt overvejende, består af hæderlige og lovlydige borgere, der vil anvende pengene efter lovens mening, nemlig til ned-sættelse af priserne.

Med hensyn til folkeafstemning om lovforslaget må man gøre sig klart, hvad det vil betyde. Det ville betyde, at folketingets arbejde ville blive lammet et langt stykke tid, netop nu hvor vi har meget travlt med at få disse ting her til side, så vi kan komme i gang med de langsigtede løsninger, der fremover gerne skulle føre til netop de skat-tenedsættelser, som vi alle savner så stærkt.

Jeg tror nu heller ikke, der bliver nogen folkeafstemning, jeg tror ikke, der findes så mange politikere, der ikke forstår det ansvar, de har, at de vil gå ind for det. Og i

[Jens Møller.]

øvrigt, selv om forslaget skulle komme til folkeafstemning, ville det dog være mærkeligt, om forbrugerne stemte for højere priser. Det har man dog vist aldrig set før.

Jeg vil derfor anbefale, at man stemmer ja til lovforslaget.

Knud Jespersen (DKP):

Jeg må også konstatere her ved tredje behandling, at det ikke er lykkedes os at fremkalde noget, der bare minder om en dokumentation fra de samvirkende forligspartier. Mere og mere er det åbenbart, at vi her står over for en fuldbyrdet kendsgerning, at man vil lave dette kamelslugerforlig til en ny byrdebelastning af hele den forbrugende og arbejdende del af det danske folk.

Der er heller ikke nogen i økonomiske kredse uden for dette hus, der tror på, at det kan have noget, der bare minder om en dæmpende virkning over for priserne. Tværtimod regner man med, at det ingen betydning får, ud over at man overfører et vældigt stort beløb fra lønmodtagerne til arbejdsgiverne.

Vi pegede allerede under første behandling på den kendsgerning, at mens man vil foretage nedskæringer med 1.550 mill. kr. og tvangsopsparing på 1.050 mill. kr., vil man give stort set samme beløb til storkapitalen.

Jeg vil endnu en gang spørge her på falderebet: tror nogen som helst i denne sal blandt forligspartierne, at de 3,5 mill. kr., man giver til Dansk Esso, til Shell eller til BP, får nogen indflydelse på deres prisregninger? Der er ingen, ej heller fra regeringen, der har dementeret den dokumentation, jeg har fremlagt af, at man har indregnet den dyrtidsregulering, der kommer til udbetaling 1. marts, i de nugældende priser. Alligevel holder man fast i denne sag. Vi står ikke uforstående over for dette, fordi vi synes, det er en uskøn og en logisk følge af regeringens hidtil førte politik. Det, vi står uforstående over for, er den socialdemokratiske medvirken.

Hvad angår selve proceduren, er vi naturligvis ikke taget med på råd under forhandlingen om dette forlig og var heller ikke med, dengang det blev holdt over dåben. Vi er heller ikke med i det politisk-økonomiske udvalg, og det betyder, at vi kun kender

konturerne af en række ting, i al fald hvad angår de mere eller mindre valne bemærkninger om de gode ting, der skulle vente hen ad vejen, mens vi kender de virkninger, som nedskæringerne omgående vil få.

Jeg tror ikke på, at det lykkes at advare de to forligspartier i den ellefte time. Men jeg vil endnu en gang understrege, at der er grænser for, hvor lang tid dette folketing, uanset dets flertal, kan handle på tværs af arbejdernes og forbrugernes interesser. Jeg vil endnu en gang understrege, at de milde gaver, man giver til arbejdsgiverne i denne sag, automatisk tvinger arbejdspladsernes folk til at finde en form, hvorunder de kan holde sig mere skadesløse. Jeg vil endnu en gang understrege, at vi uimodsagt har dokumenteret, at lønarbejderne er 2 kr. bagefter i gennemsnit pr. time. Jeg vil sige, der er et vældigt løn efterslæb, og alt dette tager man ingen hensyn til.

Man kan jo godt stille befolkningen over for gamle løsninger, lave lidt lappeskrædderi og forklare, at nu laver vi lige den her historie, og det giver os pusterum, så vi nok skal komme med nogle forsvarlige langsigtede løsninger. Dette har man hørt indtil det bedøvende, men også på en sådan måde, at det nærmer sig en provokation, fordi hver eneste gang, befolkningen stilles noget i udsigt, er det, når der stilles krav til den. Hver eneste gang man taler om, at nu vil man gøre den og den gode ting hen ad vejen, så er det bilagt en regning til forbrugere og til lønmodtagere.

Jeg er også noget forbavset over den overtro, som hr. Jens Møller faktisk giver udtryk for her, at det vil virke dæmpende på priserne, hvis bare man hjælper forbrugerne i første omgang og lønmodtagerne får nogle flere penge. Der er ingen dækning for en sådan opfattelse. Det, der kommer til at stå i al sin nøgne enkelthed, er, at hvis folketinget vedtager dette forlig, så tager vi penge fra dem, der i forvejen har for lidt, og giver dem med en glad hånd til dem, der i forvejen har for meget.

Jeg advarer endnu en gang mod at vedtage dette forlig og skal meddele, at kommunisterne helt naturligt må stemme imod og også i konsekvens af udviklingen af forligets politik må virke for, at det aldrig bliver til kendsgerninger.

Poul Westergaard (DR):

Lovforslaget om den omkostningsdæmpende ydelse hviler fra regeringens side på forudsætninger, som helt enkelt ikke holder, fordi forventningerne til den omkostningsdæmpende virkning er helt urealistiske, helt uden sammenhæng med de faktiske vilkår for prisdannelsen i vort samfund. Hvis det skulle lykkes gennem den efterfølgende prislov at tvinge de prisnedsættelser igennem, som regeringen og forligspartierne forventer, ville det få helt uoverskuelige konsekvenser for vort erhvervsliv med virksomhedslukning og arbejdsløshed. Men det lykkes naturligvis heller ikke, for man kan ikke ved hjælp af 3 linjer i en prislov vende fundamentalt op og ned på vort erhvervs virkemåde, og hr. Jens Møllers tro på borgernes lovlighed vil heller ikke her hjælpe en stavelse.

Tilbage af dette forslag bliver et regulært tilskud til arbejdsgiverne på 1.900 mill. kr., som for hovedpartens vedkommende betales af lønmodtagerne gennem deres skatter, og så får lønmodtagerne altså hertil en bunden opsparing på yderligere 1 mia kr. I stedet kunne de have fået skattelettelse gennem offentlige besparelser, hvis regeringen havde valgt at leve op til sine løfter om samarbejde.

Jeg tør næsten ikke tænke på resultatet af de kommende overenskomstforhandlinger på arbejdsmarkedet på baggrund af en politik som den, der her er lagt frem, på baggrund af et sådant forlig, og jeg må indtrængende anbefale, at man her ved tredje behandling føler sit ansvar og stemmer klart imod.

Arbejdsministeren (Johan Philipsen):

Jeg skal nøjes med et svar på hr. Gert Petersens spørgsmål, der gik på, om vi i de beløb, der udbetales, vil modregne, hvad arbejdsgiverne måtte være staten skyldig i moms og A-skat osv. Svaret er selvfølgelig nej. Det vil af administrative grunde være helt umuligt at gå ind i en administration af den art.

Glistrup (FP):

Hr. Jens Møller anførte to argumenter for, at man ikke skulle sende dette lovforlag til folkeafstemning.

For det første nævnte han, at han forven-

tede, at befolkningen ville stemme ja til forslaget. Hvis dette virkelig er hr. Jens Møllers vurdering af den danske befolkning, så vil jeg bestemt anbefale ham og hans parti at være med til at skrive under på begæringen. Jeg skal love for, at når vi nu igennem de næste 4-5-8-10 måneder skal til at gennemføre det forlig, hr. Jens Møller har været medunderskriver på, hvor han har været med til at få tvangsopsparingsraten forhøjet i forhold til den oprindelige forligsskitse, så vil hr. Jens Møller ud over det ganske land møde modvilje mod dette hans eneste bidrag til forliget, modvilje imod forliget som helhed, og det vil være en mægtig afstivning for hr. Jens Møller, hvis han kan henvise til, at han havde ramt det, den danske befolkning ønskede, at den danske befolkning virkelig havde stemt ja ved en folkeafstemning.

Det andet argument, hr. Jens Møller anførte, var, at folketinget ville være lammet i lang tid. Det er jo ikke rigtigt. Grundloven har i § 42 meget korte frister. En sådan folkeafstemning skal afvikles inden for ganske kort tid — den vil formentlig komme enten den 7. eller den 12. marts — og derfor vil det kun tage en ganske kort tid at få renset luften, en tid, hvor folketinget alligevel stort set ligger stille. Men hvis man virkelig ikke får renset luften og fejlet dette forlig af bordet, hvis man skal gennemføre dette forlig og få os til at halte igennem med alle de forskellige ting, der skal fyldes ud, når man skal finde ud af, hvad der i grunden ligger i dette forlig, så skal jeg love for, at meget mere af folketingets tid bliver lammet.

Det er jo store ting og sager, der ligger her. Når vi hørte hr. Dahlgaards, hr. Schlüters, hr. Gert Petersens, hr. Knud Jespersens og hr. Poul Westergaards indlæg, kan vi jo se, at det er store og vidtgående økonomiske principper, der skal ud til folkeafstemning, hvis de fornødne underskrifter samles. Derfor må disse argumenter entydigt pege i retning af, at i hvert tilfælde de 5 partiers medlemmer besinder sig og deltager i underskriftindsamlingen, således at vi kan få gennemført det, der var kongstanken med den nye folkeafstemningsregel i grundloven af 1953, at når der virkelig er ting, der skiller befolkningen og skiller partierne, så er det befolkningen, der bør træffe afgørelsen.

Tilbage var kun et enkelt argument imod,

[Glistrup.]

nemlig hr. Brusvangs betænkelighed — fordi grundloven jo nu hjemler disse 3 søgnedage til at indsamle underskrifterne i — at så ville fremskridtspartiet i weekenden komme i massemediernes fokus. Hr. Brusvang, det kan vi meget let undgå ved, at vi allerede nu her straks efter afstemningen får de 60 underskrifter, så er der ikke noget at holde nogen som helst hen i spænding med. Papiret ligger klart til underskrifterne, så snart afstemningen er foretaget.

Gert Petersen (SF):

Jeg vil godt takke arbejdsministeren, for så vidt som jeg fik et svar denne gang, og det var også et klart svar.

Hvad selve svarets indhold angår, så føler jeg ikke megen grund til at sige tak. Det forekommer mig helt usandsynligt, at man ikke skulle kunne standse udbetalingerne af den ydelse, der her er tale om, til de mennesker, der skylder i skat, og det er jo det, der er tale om. Men jeg forstår nu på det hele, at man fra regeringens og forligspartiernes side er indstillet på at forgyldte arbejdsgiverne både i hovedet og andetsteds. De skal nu også have 2 mia kr. i direkte tilskud, og i forvejen er der tale om meget betydelige restancer fra arbejdsgivernes side, hvad kildeskat, B-skat og moms angår. Dette system opretholder man, det kører man videre med. Vi er ude i en erhvervsstøtte, såkaldt erhvervsstøtte, af helt ufattelige dimensioner, og det er en støtte, som betales af den jævne arbejdende befolkning. Men hvis man vil det på den måde, så tror jeg også, at befolkningen vil reagere. Jeg tror ikke, at den passivt vil affinde sig med det. Jeg tror, at de partier, som prøver på at køre dette igennem, vil komme til at fortryde det, om ikke andet så ved næste korsvej.

Poul Boeg (CD):

Der er en enkelt ting, jeg synes jeg bør sige, selv om jeg tror, at alle her i salen undertagen hr. Glistrup er klar over det. Det blev bl.a. berørt i går aftes af hr. Melchior, og det drejer sig om det, som hr. Glistrup sagde om et blokflertal og de 4 blokpartier.

Tilsyneladende har hr. Glistrup ikke helt den samme opfattelse, som vi andre har, af, hvad der ligger i begrebet en blok. Det er noget centralt for centrum-demokraterne, at

vi netop har været med til at bryde blokpolitikken. Blokpolitikken bestod jo i dette, at der i en årrække i tinget var konstellationer af en ganske bestemt og fast karakter. Det er netop ikke det, der er tale om her. Der er her tale om, at der i denne situation er tilvejebragt et samarbejde mellem visse partier i salen, og at der højst sandsynligt, når mindretalsregeringen går frem med sine forhandlinger fra sag til sag også i andre situationer, kan blive tale om, at andre partier kan nå til enighed. Dette med vekslende partier, der når til enighed, er jo netop det modsatte af blokpolitik.

Der er ét yderligere punkt, på hvilket hr. Glistrup har inspireret mig til at komme på talerstolen, og det er hans tanker om en folkeafstemning om dette lovforslag, hvor jeg forstår hr. Glistrup sådan, at det ville være en rimelig og naturlig ting at lade netop dette forslag gå til folkeafstemning. Det er jeg for mit vedkommende ikke helt sikker på at hr. Glistrup har ret i.

For det første vil jeg gerne henvise til, at lige siden vi fik grundloven af 1953, har denne regel i § 42 om folkeafstemning kun været benyttet én eneste gang, nemlig ved de 4 jordlovsforslag i 1963. Det er altså en regel, som ikke er blevet anvendt særlig hyppigt.

Men for det andet vil jeg gerne påpege, at der jo i grundlovens § 42, stk. 6, er opregnet en række lovforslag, der ikke kan gøres til genstand for folkeafstemning, og jeg vil gerne lige nævne nogle af de eksempler, der dér er givet, nemlig sådan noget som forslag til finanslove, tillægsbevillingslove, midlertidige bevillingslove, statslånslove, normeringslove, lønningslove og love om direkte og indirekte skatter.

Nu er det ikke min tanke med dette at sige, at det lovforslag, der her er tale om, direkte falder ind under § 42, stk. 6, eller at det kan anvendes analogt, men det viser dog, at ideen synes at have været, at når der er tale om kompliceret økonomisk lovgivning, er det netop et område, der er lidet egnet til at komme ud til folkeafstemning. Det kan ikke med rimelighed forventes, at den samlede befolkning skal kunne tage stilling til de meget komplicerede økonomiske problemer, der her er involveret.

Også af denne grund er vi fra centrumdemokraternes side klart af den opfattelse,

[Poul Boeg.]

at dette lovforslag vil være uegnet til at blive sendt ud til folkeafstemning.

Arbejdsministeren (Johan Philipsen):

Jeg vil gerne stramme og begrunde svaret til hr. Gert Petersen noget.

Hvis jeg havde svaret ja, havde jeg stillet staten som kreditor bedre end andre kreditorer. Det er efter min opfattelse ugørligt. Jeg mener ikke, at en minister kan tillade sig i et svar fra folketingets talerstol at stille staten som kreditor anderledes end andre kreditorer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 89 stemmer mod 82; 1 medlem stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om udbyttebegrænsning m. v.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 42) findes i tidenden sp. 2252).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 108 stemmer mod 48; 16 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om priser og avancer.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 72) findes i tidenden sp. 2259).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lysholt Hansen (S):

Monopolrådets formand, professor von Eyben, udtaler i dag til Politiken:

„Vi kan vente en stribe af prisstop, når denne lov om priser og avancer træder i kraft 25. februar. Det er simpelt hen nødvendigt for, at monopoltilsynet kan fastlægge konkrete retningslinjer for de enkelte brancher.“

Jeg vil gerne bede om handelsministerens kommentar til denne udtalelse. Jeg mener nemlig ikke, den kan stå for en nærmere prøvelse. Så vidt jeg læser lovforslagets forskellige paragraffer, og også i henhold til de drøftelser, vi har haft i udvalget, er der ikke grundlag for en udtalelse som denne. Hvis man læser lovforslagets § 8, ser man, at den siger:

„Såfremt monopoltilsynet inden for et vare- eller ydelsesområde eller en branche konstaterer urimelige priser, takster eller honorarer, påhviler det tilsynet at bringe forholdet til ophør ved foranstaltninger i medfør af § 6.“

I lovforslagets § 6 er disse regler som nævnt fastsat, og jeg vil i den henseende også gerne gøre opmærksom på, at jeg vil tro, at professor von Eyben er ukendt med de svar, der er afgivet til erhvervsudvalget om, hvorledes man har at forholde sig ved prisfastsættelsen, hvor ministeren bl. a. i besvarelse af spørgsmål 26 siger til os, at han finder, at kostprisprincippet må være udgangspunkt for prisfastsættelser, og at dette princip kun undtagelsesvis bør fraviges.

Jeg synes altså, der bl. a. i dette svar er lagt nogle ganske klare retningslinjer — det synes jeg i øvrigt der er både i betænkningen og i alle de øvrige svar — for, at der ikke er grundlag for et sådant generelt prisstop for en række brancher. Jeg kan i hvert fald sige, det har ikke været inde i drøftelserne, og jeg beder ministeren bekræfte, at han deler den opfattelse her, at det kun er, hvor man konstaterer urimelige priser, og hvis man konstaterer sådanne, det bliver nødvendigt at dekretere et stop.